

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 86

Utkommer hver måned

November 1937

Utgiver og redaktør:
Prost Slaattelid
Davik

8. årg.

Døm ikke!

Tro ei alt hvad du om andre hører,
si ei alt hvad du om andre vet.
Akk, vårt hjerte oss så lett forfører
til å dømme uten kjærlighet.

Nei, før du din dom om andre feller,
prøv det hjertelag som i dig bor,
og den kilde hvorfra dommen velder
frem i tanke, før den blir til ord.

Prøv dig selv først om du er den rette
til å bruke dommens hårde ord,
om du rett har dig til doms å sette
over ham, din stakkars falne bror.

Dersom slik vi oss i ånden stille
prover for samvittighetens speil,
tro mig: våre dommer vil bli milde
når vi taler om vår næstes feil.

Frykt ikke!

Hvorfor finner vi så ofte denne formaning i den Hellige skrift? Fordi vi så sårt trenger den. Hvem av oss er det vel som ikke ofte blir plaget av frykt? Hvem av oss blir ikke rett som det er anfektet av angst? Fryktløshet er et ideal, men som alle idealer er den ikke en virkelighet. Der finnes i verden ikke noget helt fryktløst menneske, der finnes i verden heller ikke nogen helt fryktløs kristen. Den Hellige skrift sier dette til oss ganske nøkternt, og vi selv merker det atter og atter i vårt liv at den har rett. Vårt hjerte blir så snart modløst! Vi har ingen forjettelse om at vi kristne ikke mere skal kjenne frykt. Vi har bare et løfte om at Gud og hans ord er større enn vår frykt og at det med sin formaning og trøst skal bringe frykten til taushet. »Si til de urolige hjerter: »Vær frimodige, frykt ikke!« (Es. 35, 4). Vi kristne er ikke uten frykt, men Guds ord skal atter og atter fri oss fra frykten. Nettop fordi vi mennesker blir plaget

av frykt, nettop dertor roper den Hellige skrift til oss gang etter gang: »Frykt ikke!«

Vi har frykt for livet og for døden, for hvordan det skal gå i fremtiden, for sykdom og alderdom, for andre mennesker. Vi lever i frykt og vi dør i frykt. Frykten tar frimodet fra oss, frarøver oss glede og fred og gjør oss trette og modløse. Visselig kan vi beherske oss selv, så ingen merker vår frykt. Visselig kan vi døve vår frykt. Men det forandrer ikke den kjensgjerning at vi »av frykt for døden er i treldom all vår livstid«. (Hebr. 2, 15). Også vi kristne er ennu i denne frykt, også vi må alltid påny bekjenne: »Dødens redsler er falne på mig.« (Salme 55, 5). Også vi frykter folks dom og verdens fiendskap. Selv apostelen Paulus blir anfektet av frykt. (2. Kor. 7, 5). Og profeten Jeremias blir hele sitt liv plaget av stor frykt. De kristne er ikke overmennesker, »riddere uten frykt og daddel«. Kristne blir anfektet av frykt til sitt siste øieblikk.

I den Hellige skrift står der ved siden av hverandre: »I skal frykte Gud« og »I behøver ikke mere å frykte Gud«. Vi må med Luther skjelne mellom den rette og den falske frykt for Gud. Falsk gudsfrykt er å være redd for Gud. Den fører med sig sorg og angst. Jeg ønsker å holde mig borte fra Gud og er redd for å møte ham. Denne frykt er likesom døden »syndens sold«. Vi er redde for å trede frem for den levende Guds ansikt. Denne frykt holder borte fra Gud og vil ikke vite av ham.

Ved siden av den står den sanne gudsfrykt som fører til Gud. Den hører med til oppfyllelsen av det første bud: »Vi skal over alle ting frykte Gud.« Denne gudsfrykt er »visdoms begynnelse«. (Salme 111, 10), den lærer oss at Gud er Herren og vi er hans

tjenere, at Gud er den Hellige og vi er syndere. Mangler jeg denne gudsfrykt, da gjør jeg Gud bare til en avgud, da ærer jeg ham ikke som min Gud. Paulus sier at menneskenes synd er dette: »Der er ikke gudsfrykt for deres øine.« (Rom. 3, 18). Den rette gudsfrykt er ikke angst for Gud, men ærefrykt. Når jeg i sannhet frykter Gud, da er jeg ikke redd for at han skal komme til mig. Tvertimot, da er jeg fremfor alt redd for at han skulle gå bort fra mig. Den rette gudsfrykt ser bare på Gud og hans ord. Den kjenner bare en bekymring: Er jeg lydlig mot Guds vilje? Den rette gudsfrykt legges hele livet i Guds hånd. Derfor må det være vår daglige bønn: »Giv mig et udelt hjerte, for at jeg må frykte ditt navn.« (Salme 86, 11).

Den rette og den falske gudsfrykt utelukker hverandre og kan ikke bo samtidig i vårt hjerte. Står jeg i ærefrykt foran Gud, da må angsten for Gud vike, og har jeg angst for Gud, da mangler jeg den sanne gudsfrykt.

Sann gudsfrykt frier oss fra menneskefrykten. Jeg frykter jo bare den som har makt over mig. Er Gud min herre, da har Djævelen, verden og menneskene mistet sitt herredømme over mig. Guds herredømme gjør oss fri fra trolldommen under verden. Vi kristne tror at vi er Guds eiendom og at Gud er med oss. Gud roper til sin menighet: »Frykt ikke, jeg er med dig.« (1. Mos. 26, 24). Vi behøver ikke lenger å være bekymret, Gud selv vil sørge for oss. »Intet kan skje uten Guds vilje.« (Mat. 10, 31). »Herren er min hjelper, jeg vil ikke frykte; hvad kan et menneske gjøre mig?« (Hebr. 13, 6). Frykter vi virkelig Gud over alle ting, da kan ikke verden eller menneskene skremme oss mere. Gud er med oss, selv om vi mennesker ikke ser nogen nytte. Selv om jeg går gjennom dødsfrygts dal, så frykter jeg ikke, for du er med mig.« (Salme 23, 4). Når mennesker intet formår, begynner Gud. Gud er verdens herre, derfor trenger vi ikke om å frykte selv om vi er bare en liten fjord. (Luk. 12, 32). Gud har makt til å hjelpe også en liten flokk. »Frykt ikke du Israels lille flokk; jeg hjælper dig, sier Herren.« (Es. 41, 14). Når Gud er med oss, er vi alltid sterkere enn våre fiender. Da

Elisa stod der modløs overfor fiendens overmakt, åpner Gud hans øine, så han ser den englehær, som kommer til hans hjelp. »Frykt ikke, ti de som er med oss, er flere enn de som er med dem.« (2. Kong. 6, 16). Således befrir gudsfrykten fra all menneskefrykt. »Herren er mitt lys og min frelse, for hvem skulde jeg frykte?« (Salme 27, 1). Den evige Gud roper til oss: »Frykt ikke, jeg er den første og den siste og den levende.« (Joh. åpenb. 1, 17 f.).

Vi trenger ikke til å frykte, for Gud er med oss. Det er vår trøst. Men vi skal heller ikke frykte; Gud vil at vi skal frykte ham alene. Menneskefrykt er synd mot Gud. Frykt hindrer kjærligheten (1. Joh. 4, 18), tar bort freden (Jer. 30, 5), nekter å gi Gud ære. Frykt er alltid mangel på tro på den levende Gud, himmelens og jordens herre. »Hvem er du at du frykter for et menneske som skal dø og for et menneskebarn der skal bli som gress, og at du glemmer Herren, din skaper.« (Es. 51, 12 f.). Vår frykt er et tegn på at vi ennu mangler tillit og kjærlighet til Gud. Vi tiltror menneskene, som vi ser, og hvis makt vi sporer, mere enn den levende Gud. Vi lar oss imponere av menneskemakt og glemmer Guds herskermakt. Vi lar oss skremme av denne verdens ting og støier for lite på Herrens forsettelse. Atter og atter må Herren formane oss: »Hvorfor er I så redde, I lite troende?« (Mat. 8, 26). Hvis vi virkelig frykter Gud, blir vi fri for all menneskefrykt.

Vi behøver ikke å frykte mennesker, Gud er sterkere enn hele verden. Vi behøver ikke å være bekymret for fremtiden, Gud selv sørger for oss. Vi behøver heller ikke å være redde for døden, for Gud er den Levende og lover oss evigt liv. »Frykt ikke for hvad du skal lide — —. Vær tro til døden så vil jeg gi dig livs konge.« (Joh. åpenb. 2, 10). Vi kristne kan være fri for frykt i trengsel, nød og død tross alt. Vi skal bare kjenne en frykt: At Djævelen får vende oss bort fra troen. Vi må være rede til å opgi alt jordisk for å beholde Gud. Gud vil at vi skal frykte ham alene. Derfor: »La oss fullende vår helliggjørelse i Guds frykt« (2. Kor. 7, 1). »Ferdig i frykt i eders atleddighets tid.« (1. Pet. 1, 17). »Tjen Herren med frykt.« (Salme 2, 11). Vi skal dag-

lig lære å frykte Gud mere og verden mindre. Så er gudsfrykten intet menneskeverk, men den Helligånds gave. La oss daglig be Gud at han befrier oss fra all falsk frykt og gir oss å frykte bare ham. Alene froen på Kristus skjenker oss den rette gudsfrykt og frelser oss fra all frykt. La oss se hen til Herren og høre hans ord: Frykt ikke, bare tro. (Mark. 5, 36).

Fra tysk.

Våre døde.

3. okt.: Jørgen Jørgensson Eldevik, e. gbr., f. 1862 i Falkevik; bronkitt.

1. okt.: Jørgine Amundsdr. Haugland, karenkje, f. 1856 i Endal; kreft.

I fred vil eg leggja meg og sovna. Salme 4, 9.

Notisar.

Døypte: 3. okt. Karstein, f. 17. juni av f. Knut Andersson Nore og k. Signe Rasmusdr. (f. Maurstad). — 10. okt. Harald Ottar, f. 10. juni av f. Oskar Eliasson Svoren og k. Henny Olsdr. (f. Oldeide).

Ektevigde: 13. sept i Volda Johan Pedersson Lefdaunes og Thelmy Olsdr. Mausset, Hans. — 9. okt. i Davik Egil Oisson Stensaker, Breim, og Hjordis Jakobsdr. Hans. — 10. okt. i Rugsund Magnus Indergard og Marta Josefsdr. Gangsøy.

Ved innsamling til kyrkje i Kjølsdal er teikna: i Levdal krins 430 kr., i Haus krins 215, i Kjølsdal 1267, i Reksnes 212.

Basarar: Davik 17. juni 83 kr., delt likt millom redningssaka og vanføresaka. — Davik 29. sept. til gamleheimen 111,03.

Ved stenne for indremisjonen 24. juli i Austedalen, Nordstrand, kom inn kr. 87,40.

For 100 år sidan. Vigde: 1. nov. 1837 Anders Rexnes, son til Jørgen Johnsen Aardal, 22 ar, og Johanne Ervig, dr. til Rasmus Stephensen Ervig, 33 ar. — Døde: 21. nov. Jøde Andersdr. Indre Davig, karkone, 82 ar. — 26. nov. Rasmus Olsen Møllebust (Aalfot), karmann, 70 ar.

Gudstenester:

20. sund. etter treem., 21. nov.: Aalfot.
1. sund. i advent, 28. nov.: Davik.
2. sund. i advent, 5. des.: Rugsund.
3. sund. i advent, 12. des.: Totland.
4. sund. i advent, 19. des.: Aalfot.

Kvittering for kontingent: Ole J. Isene, P. Drageset, Johannes Falkevik, Kristian Gjengedal, Al-

fred Lund, Johan Torheim, Hans Sigdestad 3 kr. Ingeborg Nore, Johannes Hunderide, Andreas Angelshaug, Hans Brunsvik, Josef Almenning, Henrik Almenning, Jonas J. Falkevik, Kristen J. Myklebust, Anders Solibakke, Marie Berge 2 kr. — Lærer Brunsvik, Andreas Vik, Henrik Brobakke 5 kr. — N. N. (Nordstrand 10 kr. — L. Gjørven 2.50. — L. L. 3.80. — Karoline Fredheim 2.25. — Tilsaman kr. 74,55.

Hjarteleg takk til alle.

Til minne.

(S. H.)

Me takka deg vil for alt du gav av kjærleik og fred i livet.

Me ynskjer deg Herrens ro i grav.

No ikkje deg burt kan rive fra kjærleiken hans.

-- I himmelglans

Gud no hev ditt namn innskrive.

A. måtte me alle samlast der og kjenne oss eitt med hine, som stridde den gode striden her for sigerens krans å vinne.

Ved gravi sitt stup

stig hønerop:

Å Herre, frels oss som dine!

Johanne Bakke.

Ei samtale og ei oppleving.

Eg kom gåande over landgangen og umbord i fylkesbåten »Kommandøren« ved kaia i Bergen. På dekket står mange folk som skal reisa med båten. Ein mann legg merke til meg då eg går forbi og spør um han tek feil. Nei, han gjorde nok ikkje det. Eg ser på mannen og synest å kjenne han. Men før eg får sagt noko, tek han ordet og seier: »Nei, no er det ti år sidan vi sist tala saman, og i natt må eg få ei samtale med deg, for eg ser i avisene at De har vore i byen på eit møte, og um dette De har vore med på, ikkje høyrer med til mitt yrke, so fylgjer eg likevel nøgje med.« »Ja ja,« sa eg, »um De vil, so gjerne det, so går tidå fort.« Eg vart ståande ei tid på dekk, og då eg kom ned, sat mannen med bordet og venta utolmodig og peika med ein gong på plassen der eg skulde sitja. Sers huga på samtale var eg no ikkje, for eg visste at mannen var opplagd til å diskutere og dertil ein mykje lærd mann som og kunde vera vrang um han vilde. Eg tok likevel plass ved sida hans, og snart var diskusjonen i

full gang, um Stor- og Vårsildlaget, um kommune- og statsstyre, um Älfot-skulda og mange andre ting. Det vart snart mange som vilde høyre på, so eg fann ut det var best å vera varsam. Men utan noko visst føremål vende samtala inn på reint kristelige spursmål. Då sa mannen stopp med ein gong, og dette hadde eg rekna med. »Eg vil ikkje diskutere kristendom med Dykk,« sa han, »for De vil sikkert bruka Bibelen som våpen, og den trur ikkje eg på, og då er det nyttelaust.«

»Det er ein ting eg har undra meg storleg på,« sa mannen vidare, »og det er at folk som elles fylgjer med tida og er vel opplyste, soleis at jamvel ein lærd mann ikkje kan stå seg for dei i visse ting, dei er likevel so einfoldige at dei trur det som står i Bibelen.«

Um ei stund svara eg og sa, at det var ikkje heilt klårt for meg um det var for mykje opplysning eller mangel på opplysning som var orsak til at ein mann ikkje vilde tru Bibelen sitt ord. Med desse ord fekk eg mannen i full fart. Dette vart ei ålvorsam stund. Mannen var mykje meir ærleg enn eg venta når vi diskutera livet, men endå meir ærleg når vi kom inn på å gå over grensa for dette livet. Han tilstod kva han bygde si von på um livet etter dette. Vi kom inn på fine trådar, um viljen i eit menneskje, og korleis det vil handsame den evna frå Gud som vi alle har fått: fri vilje til å forkaste eller ta imot. »Dette vert so ålvorleg,« sa han, »at eg vil gå no«. Men eg bad han vente litt og svare meg på nokre andre ting som var mindre ålvorlege.

»Kva trur De um dei ymse hendingar i eit menneskeliv, er dei »tilfeldige« eller er dei i visse høve so laga?« spurde eg.

Karl Vadøy i »M.bl. for Bremanger«. (Framh.).

Sogneprest Magelssen.

(Forts.)

I dette mitt håp blev jeg da heller ikke skuffet. Jeg var i det hele nokså heldig på denne min reise. Jeg hadde hørt far og mor tale om en handelsmann Friis i Rugsund med hvis familie de hadde hatt adskillig omgang. Da vi stoppet i Rugsund stod der ved siden av mig en gammel mann, som jeg

skjønte måtte være godt kjent der på stedet eftersom han gav sig i ivrig samtale med folk som stod på kaien. Jeg henvendte mig til ham og spurte: »Bodde der ikke her i Rugsund i gamle dager en familie Friis?« »Joda, min bestefar og min far bodde her, og nu bor jeg her.« Han presenterte sig for mig som saktører Friis, og var sønnesønn av den handelsmann Friis som far og mor kjente godt. Da han fikk høre hvem jeg var og hvad mitt ærend i Daviken var, blev han straks meget interessert og kunde fortelle mig litt av sine foreldres fortellinger om far. Han presenterte mig for lensmann Rosenlund fra Daviken, som var passasjer ombord, og også visste litt å fortelle om far. Lensmannen tok sig omsorgsfullt og meget velvillig av mig og var mig til stor hjelp. Forholdene på prestegården var på grunn av sogneprestens sykdom slike at jeg den aften ikke kunde ta dit; men lensmannen skaffet mig godt herberge. Dessuten gikk han op til prestegården og fikk låne de embedsprotokoller som jeg ønsket å se. Jeg sat da den aften og gjennomgikk disse og fant adskillig av interesse. Den følgende dag gjaldt det om å opsøke de gamle som der kunde være håp om kunde fortelle mig noget; men det øsregnet hele dagen, og jeg hadde kun den ene dag å gjøre med, fordi jeg måtte til Bergen til en bestemt tid. Lensmannen tillot mig ikke å gå ut i regnværet, men han sørget for at de gamle kom til mig. Og de kom villigen og med glede. De syntes det var morsomt å treffe en sønn av den sogneprest Magelssen som de hadde hørt sine foreldre fortelle om, og fortalte mig hvad de erindret derom. Den enes foreldre hadde begge tjent hos far og mor i prestegården. Disse snilde gamle var endog taknemlige fordi de hadde fått anledning til å komme og prate med mig — tross det at turen skaffet dem en våt troie. Jeg spiste etter innbydelse middag på prestegården den dag og blev overmate vennlig mottatt der. Den syke sokneprest, prost Eide, kom endog fullt påklædd fra sitt soveværelse inn i stuen og pratet en lang stund interessert med mig. (Forts.).